

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

Плани

Семінарських занять з дисципліни

"Етика сімейних відносин" (дисципліна вільного вибору)

Краматорськ 2012

Цей навчальний курс включає (54 год.) відповідно до Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS) за вибором вищого навчального закладу. викладення курсу – оволодіти психологічними закономірностями функціонування таких важливих соціальних інститутів як шлюб та родина. Ознайомити студентів з основними проблемами родини, з тенденціями розвитку родинно-шлюбних стосунків, а також з методами дослідження та корекції родинних проблем. Дисципліна вводить на другому курсі навчання

У даній дисципліні вивчаються теоретичні основи та доводяться практичні рекомендації щодо основних проблем сучасної сім'ї. Ознайомлення з основними тенденціями розвитку сімейно-шлюбних відносин. Огляд методів вивчення подружніх відносин. Навчання прийомам визначення причин і усунення подружніх конфліктів. Вивчення дисципліни передбачає вирішення наступних завдань:

допомогти студентам:

- придбати знання в області сучасних сімейно-шлюбних відносин.
- навчитися самостійному аналізу і корекції сімейно-шлюбних проблем.
- оволодіти різноманітними методиками дослідження сімейно-шлюбних проблем.

В результаті вивчення дисципліни “Етика сімейних відносин” спеціаліст повинен знати:

- історичні та культурні змісти формування родинних стосунків та механізмами формування шлюбу, як соціального інституту;

- типології родин та правові аспекти шлюбно-родинних відносин;

- функції та життєві цикли сім'ї

- фази шлюбних відносин;

- сімейну конфліктологію;

- психологія міжособистісних відношень в сім'ї.

- вплив гендерних розбіжностей на сімейно-шлюбні відносини;

- вміти:

після вивчення курсу студенти повинні вміти:

- застосовувати прийоми визначення причин конфліктів і вирішувати подружні конфлікти;

- володіти такими поняттями, як «задоволеність шлюбом», «подружня сумісність»;

- володіти психологічними особливостями сімейного виховання.

Оволодіти навичками:

- діагностики міжособистісних відношень у родині;

- діагностики психологічної атмосфери у родині;

- психологія вибору шлюбного партнера;

- оволодіти тактиками розв'язання конфліктів;

- оволодіти психологічними особливостями сімейного виховання.

Тема: Проблеми любові та шлюбу.

1. Дискусія за темою: «Проблеми любові та шлюбу»

- Види любові.
- Мотивація до шлюбу.
- Функції та життєвий цикл сім'ї.
- Типи мотивації сексуальної поведінки.

2. Виступи за темами рефератів.

3. Психологічна вправа «Солом'яна башня».

4. Самостійна робота.

Література:

1. Андреева Т.В. Семейная психология:уч пособие. -СПБ.:речь, 2004.
2. Андреева Т.В. Психология современной семьи. Монография,- СПб.: Речь. 2005.
3. Дидепко С.В. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків:навчальний посібник. - К.: Арістей, 2003.
4. Эйдемилер Е.Г., Юстицкий В.Психология и психотерапия семьи. СПб.: Питер, 1999.

Семінар № 2

Тема 2 Вибір партнера та шлюбно-сімейна сумісність.

1. Дискусія за темою: «Вибір партнера та шлюбно-сімейна сумісність»

- Теорії вибору шлюбного партнера.
- Задоволеність шлюбом.
- Сімейна сумісність.
- Фактори, які сприяють розлученню, та фактори, які зміцнюють шлюб.

2. Виступи за темами рефератів.

3. Психологічна вправа «Колаж» та «Сімейне дерево».

Література:

1. Андреева Т.В. Семейная психология:уч пособие. -СПБ.:речь, 2004.
2. Андреева Т.В. Психология современной семьи. Монография,- СПб.: Речь. 2005.
3. Дидепко С.В. Психологія сексуальності та сексуальних стосунків:навчальний посібник. - К.: Арістей, 2003.
4. Эйдемилер Е.Г., Юстицкий В.Психология и психотерапия семьи. СПб.: Питер, 1999.

Семінар № 3

Тема .3 Сімейна конфліктологія.

1.Дискусія за темою: «Сімейна конфліктологія»

- Причини подружніх конфліктів.
- Тактики подолання подружніх конфліктів.

2.Виступи за темами рефератів.

3. Психологічна вправа «Конфлікт»

Література:

1. Андреева ТВ. Семейная психология:уч пособие. -СПБ.:речь, 2004.
2. Андреева Т.В. Психология современной семьи. Монография,- СПб.: Речь. 2005.
3. Дидепко С.В. Психолгія сексуальності та сексуальних стосунків:навчальний посібник. - К.: Арістей, 2003.
4. Эйдемилер Е.Г., Юстицкис В.Психология и психотерапия семьи. СПб.: Питер, 1999.

Семинар № 4

Тема 4. Проблема сімейного виховання.

1.Дискусія за темою:« Проблема сімейного виховання»

- Психологія взаємовідношень в сім'ї (психологічні особливості сімейного виховання).
- Типи деструктивного сімейного виховання. Психологічні ролі дитини в сім'ї.
- Роль батька в соціалізації дітей.
- Роль матері в соціалізації дітей.

Відеофільм „ Психологічні особливості сімейного виховання».

2.Виступи за темами рефератів.

3.Вправа «Сприйняття почуттів»; тест «Типи виховання дітей».

Література:

СПИСОК ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

3. Андреева ТВ. Семейная психология:уч пособие. -СПБ.:речь, 2004.
4. Андреева Т.В. Психология современной семьи. Монография,- СПб.: Речь. 2005.
3. Диденко С.В. Психология сексуальності та сексуальних стосунків:навчальний посібник. - К.: Арістей, 2003.
4. Эйдемилер Е.Г., Юстицкис В.Психология и психотерапия семьи. СПб.: Питер, 1999.
5. Овчарова Р.В.Психологическое сопровождение водительства. -М.: изво института психотерапии, 2003.
6. Херсонский Б.Г.. Дворяк С.В.Психология и психопрофилактика семейных конфликтов,-К, 1991.

7. Щербатых Ю.В, Психология любви и секса. Популярная энциклопедия. -М.:Эксмо,2005.
8. Шнейдер Л.Б. Семейная психология: Учебное пособие для вузов- М.Академический проект; Екатеринбург Деловая книга, 2005.
9. Шнейдер Л.Б. Психология семейных отношений. Курс лекций.- М.:Апрель-пресс, из-во ЭКСМО-пресс, 2000.

. СПИСОК ДОДАТКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Берн Э. Игры, в которые играют люди: Психология человеческих взаимоотношений. Люди, которые играют в игры:..—М -, 1988.
2. Захаров А.И. Психотерапия невротиков у детей и подростков Л., 1982—215с.
3. Личко А.Е. Психопатии и акцентуации характера у подростков.—Л., 1983.—256с.
- 4.Мухина В С. Детская психология.—М., 1999.—352с
- 5.Овчарова Р.Б Технологии: практического психолога образования.—М., 2000.--448С.
- 6.Пезешкиан Н, Позитивная семейная психотерапия.— М., 1993.—332с.
- 7.Сатир В. Как строить свою семью.-- М., 1992.
- 8.Фрейд З. Психология «Я» и защитные механизмы.— М, 1993
9. Хомятаускас Г. Т. Использование детского рисунка для исследования внутрисемейных отношений // Вопр. Психологии.— 1986,---№1.—С. 165-170
10. Эйдемиллер Э.Г., Юстицкий В.В. Семенная психотерапия.— Л., 1990-192с.

ДОДАТОК 1

Перелік практичних завдань і доповідей для самостійного вивчення студентами тем курсу

Таблиця 5 – Перелік практичних завдань, тем рефератів і доповідей для самостійного вивчення студентами курсу “ Працевлаштування та ділова кар’єра ”

№ Теми	Перелік практичних завдань і доповідей для самостійного вивчення студентами тем курсу	Форма звітності	Час на виконання СР
-----------	---	-----------------	------------------------

1	Підготовка реферативних доповідей: <ul style="list-style-type: none"> • Форми та організації шлюбу та родини, їх джерела та еволюція. • Психологічні особливості та проблеми сучасної родини. • Психологічне здоров'я родини. • Готовність до шлюбу. 	Текст доповіді.	2
2	Рішення тестових завдань (1-4): <ul style="list-style-type: none"> • Гендерні розбіжності. • Потреби чоловіка та дружини у шлюбно-родинних відносинах. 	Зошит для практичних завдань.	2
3	Підготовка реферативних доповідей: <ul style="list-style-type: none"> • Сімейні сварки та шлюбні конфлікти • Порухення родинних комунікацій. • Феномен «Пробачення» у психології родинних стосунків» • Рішення тестових завдань (5-6): • „Розв'язання конфліктів” • „Оцінка типів конфлікта” 	Текст доповіді	4
4	Підготовка реферативних доповідей: <ul style="list-style-type: none"> • Ревність та шлюбні зради. • Сімейно-сексуальні дисгармонії. Рішення тестових завдань (7-8):	Текст доповіді.	4
5	Підготовка реферативних доповідей: <ul style="list-style-type: none"> • Матір і дитя: пренатальна єдність. • Батьківство в аспекті пренатальної психології. • Психологічне супроводження батьківства. • Специфіка родинного впливу на виховання Рішення тестових завдань (9-10):	Текст доповіді	4
РАЗОМ			16

ДОДАТОК2

ПИТАННЯ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

1. Хімія чи фізіологія любові?
2. Типи любові.
3. Для чого потрібні сімейні міфи?
4. Як зрозуміти вислів “ любов живе три роки”?
5. Мотиви вступу в шлюб.
6. Для чого потрібно знати життєвий цикл сім'ї.
7. Фактори вибору шлюбного партнера.

8. Фактори, що сприяють зміцненню сімейних відносин.
9. Фактори, що сприяють розлученню.
10. Наслідки розлучень для чоловіків та жінок.
11. Причини подружніх конфліктів.
12. Тактики усунення подружніх конфліктів.
13. Проблеми ревності і подружніх зрад.
14. Класифікація особистісних типів, які вступають у позашлюбні стосунки.